

INVESTERINGSAGENDA

STEDELIJK NETWERK ARNHEM NIJMEGEN

2018-2019 BIS MEI 2018

VERSTERKEN, VERRIJKEN, VERBREDEN

INHOUDSOPGAVE

1.		
Inleiding		4
2.		
Investeringsagenda 2018-2019 Bis		5
2.1		
Ruimte voor werk kennis en innovatie in Health en Energy		5
• Toelichting nieuwe projecten		5
2.2		
Bruisende binnensteden aan de rivier		7
• Toelichting nieuwe projecten		7
2.3		
Icoonprogramma Slimme duurzaamheid		8
• Toelichting nieuwe projecten		8
Tabellen		11

1. INLEIDING

Begin dit jaar hebben Arnhem, Nijmegen en de Provincie Gelderland de [Investeringsagenda 2018–2019](#) gepresenteerd. In deze tweede jaargang is een aantal projecten verder in uitvoering gekomen en zijn nieuwe toegevoegd. Een groot aantal projecten in het stedelijk netwerk op de drie iconen Health en Energy, Slimme duurzaamheid en Bruisende Binnensteden kregen hiermee een kans van start te gaan.

In het midden van het investeringsjaar 2018 presenteren we de Investeringsagenda 2018-2019 Bis, als update van de Investeringsagenda 2018-2019, met daarin een aantal nieuwe projecten. Deze tussentijdse agenda biedt gelegenheid om de rollende agenda die we met de investeringsagenda beogen actueel te houden en van benodigde besluitvorming te kunnen voorzien.

Met deze investeringsagenda Bis voegen we nieuwe projecten en investeringen toe, met een totaalwaarde van 37 miljoen euro en maken we een doorkijk naar plannen en investeringen die in voorbereiding zijn. De tabellen in dit document geven een meer gedetailleerd overzicht van de projecten en investeringen die in uitvoering of gerealiseerd zijn, binnenkort in uitvoering komen, respectievelijk nu in planning zijn voor de komende twee jaar en nog in voorbereiding.

Het [Bestuursakkoord Stedelijk Netwerk Arnhem-Nijmegen](#) vormt nog steeds het fundament van onze samenwerking, die gericht is op versterking van de ruimtelijk-economische kracht in de stedelijke regio Arnhem-Nijmegen. Partnerschappen met regiogemeenten, bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere maatschappelijke partners zijn in dit speelveld van grote waarde. In de investeringsagenda 2018-2019 is dit specifiek benoemd met het motto 'versterken, verrijken en verbreden', gericht op het aanhaken van de regio, bedrijfsleven en instellingen.

De agenda 2018-2019 Bis laat zien dat deze wens al invulling krijgt. Steeds meer partners doen mee en investeren in het versterken van de economische ontwikkeling en de vitaliteit van het stedelijk netwerk. In de agenda zijn initiatieven opgenomen vanuit de kennisinstellingen, het bedrijfsleven en worden ook initiatieven gezamenlijk met andere overheidspartners zoals de Waterschappen en het Rijk ontwikkeld.

Met het afsluiten van een langjarig Bestuursakkoord tussen Arnhem, Nijmegen en de provincie en de voortrollende investeringsagenda die hiermee samen hangt kunnen we gezamenlijk ook heel goed inspelen op ontwikkelingen bij het Rijk. De 'deal' die we hier in de regio samen hebben gesloten vormt een goede basis voor de gesprekken die we met het Rijk en andere regio's voeren over de ontwikkeling van zogenaamde 'regiodeals'. Met het Bestuursakkoord en de Investeringsagenda van het stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen nodigen we het Rijk uit mee te doen aan onze eigen regiodeal.

In deze Investeringsagenda 2018-2019 Bis is van de nieuwe initiatieven en investeringsvoorstellen een korte beschrijving opgenomen. De tabellen geven inzicht in de projecten in de verschillende fasen van planvorming, voorbereiding en uitvoering. Onderdelen van de investeringsagenda waarover nog geen financieel besluit is genomen, worden nog ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraden en Provinciale Staten.

2. INVESTERINGSPROGRAMMA'S 2018-2019 BIS

2.1 Icoonprogramma Ruimte voor werk kennis en innovatie in Health en Energy

Het icoonprogramma *Ruimte voor werk kennis en innovatie in Health en Energy* richt zich op het versterken van de economische kracht van de regio en zoekt daarbij nadrukkelijk de verbinding met de beide andere icoonprogramma's. Het doel is meer werkgelegenheid creëren, nog meer bedrijven naar de regio halen en bestaande bedrijven te laten groeien. En ook het aantrekkelijker maken van de regio voor (internationale) studenten door te investeren in onze onderwijs en kennislocaties.

Dit gebeurt door het versterken van de clusters health en energy en het semiconductorcluster dat nodig is om de beide andere clusters tot volle bloei te laten komen, door het -stimuleren van ondernemerschap, het versterken van human capital, het ondersteunen van acquisitie en internationalisering en het faciliteren van de clusters 'an sich' in hun ontwikkeling.

In deze Investeringsagenda 2018-2019 Bis zijn zes nieuwe investeringsvoorstellen en initiatieven opgenomen.

Stimuleren ondernemerschap/business generator Health & High Tech (Briskr en PPDC)

Briskr is het samenwerkingsverband van de in de regio georganiseerde partijen die startende bedrijven ondersteunen en helpen bij hun ontwikkeling in de voor de regio kenmerkende sectoren health en hightech. Hiertoe worden onder meer netwerkbijeenkomsten georganiseerd, ondernemers begeleid in hun businessplannen en versnellingsprogramma's ontwikkeld. Het samenwerkingsverband wordt meerjarig ondersteund vanuit de overheidspartners.

Valorisatie en implementatie health innovatie

Innoveren is pas een succes als de nieuwe producten of diensten ook daadwerkelijk worden gebruikt. Dit project, waarvoor ook EFRO-subsidie beschikbaar is gesteld, zorgt ervoor dat innovaties sneller en beter een marktintroductie krijgen. Tegelijk wordt gekeken wat daarvoor randvoorwaarden en oplossingen zijn. Implementeren van innovaties is een vak apart en daar wil de regio zich met name op het gebied van health verder in onderscheiden.

Arnhem Open/Arnhem Connect

Onder de naam Arnhem Open/Arnhem Connect vormen Alliander, Arcadis, Avr, DrieGasthuizengroep, Gemeente Arnhem, Liemerij, Plaveij, Rabobank, Siza, Vivare en Volkshuisvesting een nog steeds groeiend netwerk van samenwerkingspartners. Zij richten zich op samenwerkingsprojecten in projecten in wijken en ook in de regio rond de thema's circulaire economie, vitaliteit en zorg, wonen en ondernemerschap en innovatie. Er zijn al projecten gestart in Arnhem en Didam. Het [economisch onderzoek naar de regio van de Rabobank Arnhem en omstreken](#) is naamgever van dit project.

Investeringsagenda 2018-2019 - Bis					
Nieuwe investeringsvoorstellen					
	Arnhem	Nijmegen	Provincie	Derden	Totaal
Health & Energy					
Stimuleren ondernemerschap/business generator Health & High tech (Briskr en PPDC)			150.000		150.000
Valorisatie en implementatie health innovatie			206.472	619.746	826.218
Verbeteren digitale promotie regio AN			50.000	25.000	75.000
Evenementen Health & Energy (o.a. Innovate, Dutch Energy Week, InScience)	PM	200.000	300.000		500.000
Programma (shared facility ipkw) Testcentrum voor slim en schoon produceren (SBTC)			200.000		
Verkenning Alliantie implementatie van zorginnovatie regio AN			100.000		100.000
Arnhem Open/Arnhem Connect	100.000		200.000	100.000	400.000
Totaal	100.000	200.000	1.206.472	744.746	2.051.218

Nieuw testcentrum voor slim en schoon produceren (SBTC)

Hogeschool Arnhem Nijmegen (De HAN) heeft samen met TU Delft, DSM, Dekra en Vink het initiatief genomen voor een nieuw ontwikkel- en testcentrum (fieldlab) op IPKW. Doel van dit centrum - SBTC oftewel Stichting Business & Technology Centre – is om bedrijven te helpen om sneller over te gaan op volledig automatische productie. De partners brengen geavanceerde apparatuur en machines in waar innovatieve producten op basis van nieuwe, lichtgewicht materialen kunnen worden gemaakt. In het productieproces wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met circulaire principes. De samenwerking werkt als een gedeelde faciliteit: partners delen kennis, kosten en risico's. In samenwerking met de ROC's wordt aan het centrum ook opleidingstrajecten gekoppeld, waar studenten en medewerkers van bedrijven hun vaardigheden kunnen vergroten. In 2018 wordt een start gemaakt met de ontwikkeling van het testcentrum, waarna het centrum in de komende jaren (grotendeels met ondersteuning van DSM) zal worden gerealiseerd.

Verbeteren digitale promotie regio Arnhem-Nijmegen

De oude website van de stadsregio Arnhem-Nijmegen is sinds de opheffing van de stadsregio inactief, maar trekt jaarlijks nog zo'n 100.000 bezoekers. Via een opdracht aan The Economic Board wordt een nieuw digitaal platform ontwikkeld voor de regio's Arnhem-Nijmegen en Wageningen (Food Valley). Doelgroepen zijn buitenlandse bedrijven die interesse hebben zich hier te vestigen, expats en buitenlandse studenten. De thema's zijn investeren, wonen, leven en werken in de regio in Nederland die: 'the place to be for food, health and energy' is.

Evenementen Health&Energy (InScience)

Het InScience filmfestival heeft zich de afgelopen drie jaar krachtig ontwikkeld en een unieke positie als wetenschapsfilmfestival in Nederland verworven. De inhoudelijke doelstelling van InScience is het verhelderen van de impact van wetenschap op de samenleving voor een breed publiek. De strategische doelstelling is het profileren van de regio als innovatieve kennisregio. De ambitie is InScience uit te laten groeien tot een festival met landelijke betekenis en internationale uitstraling, een ambitie die tot uitdrukking komt in de volledige naam: InScience, Dutch International Science Film Festival. Doelen voor de komende vier jaar zijn het versterken van: de (inter)nationale uitstraling van InScience, het internationaal stedelijk cultureel klimaat en een bovenstedelijk op innovatie en technologie gericht filmeducatieprogramma.

Verkenning Alliantie implementatie van zorginnovatie regio Arnhem Nijmegen

Veel zorginstellingen bedrijven in de regio zijn afzonderlijk van elkaar bezig met innovatieve ontwikkelingen en het implementeren hiervan. Vaak zijn dit zorginnovaties die aanvullend aan elkaar zijn of met elkaar samenhangen, dan wel eenzelfde testomgeving of 'launching customer' zoeken. De verkenning richt zich op het onderzoeken van de potenties om de (implementatie van) zorginnovatie gezamenlijk in een "innovatiealliantie" op te pakken, waardoor synergievoordelen behaald kunnen worden en nieuwe cross-overs ontstaan. Hiermee kan een regionaal netwerk ontstaan van zorginnovatieve bedrijven en -instellingen dat zich ook landelijk en internationaal als 'proeftuin' op het gebied van Health kan profileren.

2.2 Icoonprogramma Bruisende binnensteden aan de rivier

Vanuit de voorlopende investeringsagenda's is een groot deel van de investeringsafspraken in uitvoering gebracht en komen grote opgaven als de verdere renovatie van De Vereniging en de Vergroening van de Oostelijke Waalkade in Nijmegen nu in uitvoering. In deze investeringsagenda Bis worden vier investeringsvoorstellen gedaan die een belangrijke impuls geven aan meerdere programmalijnen: het versterken van het ondernemerschap in de binnensteden, het versterken van de relatie tussen de rivier, de binnenstad en de groene omgeving en het bewerkstelligen van een transformatie van de binnensteden van 'place to buy' (gericht op detailhandel) naar 'place to meet' (gericht op ontmoeten, beleven en verblijven).

Investeringsagenda 2018-2019 - Bis					
Nieuwe investeringsvoorstellen					
	Arnhem	Nijmegen	Provincie	Derden	Totaal
Bruisende Binnensteden					
Investeringsregeling panden	100.000		100.000	PM	200.000
Brug Waalhaven		1.450.000	1.000.000		2.450.000
Herinrichting hoge Rijnkade (incl. kadeversterking)	1.500.000		1.500.000	15.300.000	18.300.000
Jansbeek bovengronds Gele Rijdersplein	900.000		900.000	900.000	2.700.000
Totaal	2.500.000	1.450.000	3.500.000	16.200.000	23.650.000

Investeringsregeling panden

De Investeringsregeling voor het opknappen van historische en beeldbepalende panden ('gevefonds') is succesvol in Nijmegen ontwikkeld en uitgevoerd. Met € 300.000,- aan overheidsmiddelen (gemeente en provincie) is een investeringsimpuls van € 600.000,- aan private investeringen losgemaakt en zijn in totaal 17 aanvragen gehonoreerd. Hiermee worden met name in de ringstraten meerdere beeldbepalende panden door middel van restauratie en renovatie opgeknapt. Deze investeringsregeling wordt nu ook in de binnenstad van Arnhem toegepast, waarbij in aangewezen gebieden meerdere beeldbepalende panden kunnen worden opgeknapt en het aanzicht en de beleving worden verbeterd.

Brug Waalhaven

Ten behoeve van het realiseren van een wandel (en mogelijk ook fiets-) promenade langs de Waalkade in het Waalfrontgebied - ten westen van de spoorbrug - wordt een brug over de Waalhaven aangelegd die het nieuwe stedelijke woon -en werkgebied van het Waalfront meer direct verbindt met de historische binnenstad én met de rivier. Door deze verbinding ontstaat een aaneengesloten gebied waarin onder meer het Honigcomplex en het NYMA-kwartier beter bereikbaar worden en een natuurlijk onderdeel worden van de Nijmeegse binnenstad.

Herinrichting hoge Rijnkade (incl. kadeversterking)

De Rijnkade vormt het belangrijkste contactpunt in Arnhem tussen de bebouwde stad, de rivier en het landschap. Dit is dus dé plek om de bijzondere relatie tussen stad, Rijn en groen te versterken. Waterschap Rijn IJssel en de gemeente Arnhem hebben op 1 november 2017 een intentieovereenkomst gesloten m.b.t. de kadeversterking en herinrichting van de hoge Rijnkade. Met input van ondernemers en bewoners wordt gewerkt aan een ontwerp. Naast het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en verbinding met de rivier wordt ook de hoogwaterveiligheid verbeterd.

Jansbeek bovengronds Gele Rijdersplein

Het bovengronds halen van een deel van De Jansbeek in 2017 is van iconische betekenis voor de Arnhemse binnenstad. De Jansbeek heeft, naast dat deze natuurlijk onmiddellijk positieve invloed heeft op de ruimtelijke kwaliteit, ook een structuurversterkend effect en geeft kansen om klimaat- en watervraagstukken in binnenstedelijk gebied beter te beantwoorden en voegt daarnaast een historische beleving toe aan de stad. Door ook het tracé vanaf het Gele Rijdersplein tot aan de Beekstraat bovengronds te halen worden deze kwaliteiten verder versterkt waardoor de binnenstad van Arnhem nog aantrekkelijker wordt als ontmoetingsplek en wordt het verblijfsklimaat verder verbeterd.

2.3 Icoonprogramma Slimme Duurzaamheid

Het icoon Slimme Duurzaamheid kent de programmalijnen Energietransitie, Duurzame Mobiliteit en Circulaire Economie. Binnen dit icoonprogramma zijn ook de regiogemeenten nadrukkelijk vertegenwoordigd en is de triple-helix samenwerking verder versterkt. Zo zijn de HAN, Stichting KIEMT en het Clean Mobility Centre als partijen aangesloten en wordt intensief samengewerkt met The Economic Board.

Dit heeft er mede in geresulteerd dat een aantal investeringsvoorstellen en initiatieven nu uitvoeringsgereed zijn en dit jaar nog van start kunnen. In deze investeringsagenda Bis zijn negen nieuwe investeringsvoorstellen en initiatieven opgenomen.

Investeringsagenda 2018-2019 - Bis					
Nieuwe investeringsvoorstellen					
	Arnhem	Nijmegen	Provincie	Derden	Totaal
Slimme Duurzaamheid					
Routekaart energietransitie fase 2 (uitvoering routekaart door regiogemeenten)	65.000	71.000	300.000	164.000	600.000
Warmtenet Nijmegen tak 2 en 5		1.000.000	1.000.000	3.020.000	5.020.000
Regio Ruimteateliers			50.000		50.000
Geothermie fase 2 Parenco en Nijmegen		75.000	1.800.000	2.730.000	4.605.000
Gezamenlijke vernieuwing wagenpark	5.000	5.000	25.000		35.000
Slimme Waalkade		15.000		30.000	45.000
Weg met de wegwerpeconomie (de Liemers)	15.000	15.000	60.000	30.000	120.000
Pilot Waterstofbus Arnhem - Apeldoorn			850.000		850.000
Nieuwe aanbesteding OV regio AN			60.000		60.000
Totaal	85.000	1.181.000	4.145.000	5.974.000	11.385.000

Routekaart Energietransitie fase 2

In het Interbestuurlijke Programma (IBP) werken Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen aan maatschappelijke opgaven. Een van de onderdelen is de afspraak dat op regionaal niveau zogeheten Regionale Energie- en klimaatstrategieën (REKS) worden opgesteld. De ruimtelijke vertaling van een REKS wordt vastgelegd in de landelijke, provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies. De Routekaart 2018 – 2023 (fase 1) is de bouwsteen voor de REKS.

In de vervolgfase wordt de Routekaart door 16 regiogemeenten ingezet bij de college-onderhandelingen. Er wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld waarin zowel de ruimtelijke als de financiële consequenties inzichtelijk worden gemaakt. Ook wordt de gewenste vorm van een uitvoeringsorganisatie duidelijk.

Realisatie warmtenetten tracé 2 & 5 Nijmegen

Het warmtenet gaat een wezenlijke bijdrage leveren aan de verduurzaming van de bestaande stad Nijmegen. In de Warmtevisie is aangegeven dat er een open hoofdtransportnet komt met een onafhankelijke netbeheerder. Richting het station van Nijmegen wordt in 2018 het hoofdnet gerealiseerd, het zogeheten tracé 2a. Voor het overige deel van het stadsdekkende hoofdnet worden eerst haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd.

Regio ateliers

De Regioateliers zijn een tweede tool binnen de REKS. Bij de Regioateliers wordt samen met het GEA en lokale en regionale stakeholders gekeken hoe we de opgave uit de Routekaart vorm kunnen geven. Opgave en stand van zaken wordt bijgehouden aan de hand van de Factsheets die door het GEA worden aangeleverd. Dat betekent:

- ruimtelijk consequenties inzichtelijk maken,
- bewustwording bevorderen en werken aan acceptatie en/of draagvlak,
- toedeling van de opgave per gemeente.

Seismisch onderzoek geothermie bij Parenco Renkum en in Nijmegen

Ultra diepe geothermie (UDG) is een techniek waarbij heet water van 4 tot 6 kilometer diepte als warmtebron wordt gebruikt bij industriële processen of ruimteverwarming in gebouwen. Om de haalbaarheid van een kosteneffectieve, veilige en verantwoorde geothermiebron te onderzoeken is allereerst inzicht in de opbouw van de diepe ondergrond nodig. Dat kan met het uitvoeren van seismisch onderzoek. Het geothermiebedrijf Tellus Renkum is initiatiefnemer en subsidieaanvrager van dit seismisch onderzoek in de regio Renkum en Nijmegen. Het uiteindelijk doel is om met aardwarmte het productieproces van de papierfabriek Parenco vergaand te verduurzamen (minder aardgasverbruik) en woningen in de regio Renkum en Nijmegen via een warmtenet op aardwarmte te verwarmen. Dit is een van de middelen om de bronnen van het regionaal warmtenet te verduurzamen.

Gezamenlijke aanbesteding wagenpark

Gemeenten en provincie willen hun wagenpark verder verduurzamen met zero- emissietechnieken, en indien dat technisch niet mogelijk is, op z'n minst zo schoon als de techniek van dat moment mogelijk maakt. In 2018 start een onderzoek naar de huidige stand van zaken van duurzame voertuigen en naar het potentieel om door te groeien naar 100 % duurzaam. Op basis van deze inventarisatie stellen de overheden hun ambities vast en werken ze een plan voor bekostiging uit.

Slimme Waalkade Nijmegen

Op 12 april 2018 is in Nijmegen de Declaration of Nijmegen getekend door het Rijk, Provincie Gelderland, gemeente Nijmegen en meerdere bedrijven, om de binnenvaart te verduurzamen en te verschonen. Gemeente Nijmegen wil meten wat de uitstoot is van de schepen op de Waal en wat het effect is van walstroom. Doordat schepen gebruik maken van stroom aan de wal, is het niet nodig om aan de wal vervuilende diesel aggregaten te gebruiken. Daarnaast wordt geprobeerd fijnstof af te vangen in een open omgeving. Dit wordt gemeten met een achttal sensoren aan de Waalkade. Dit is een voorbeeld van toepassing van slimme informatietechnologie en duurzaamheid.

Duurzame OV aanbesteding 2022

Het verduurzamen van het OV is een belangrijk thema in de regio Arnhem-Nijmegen, die momenteel één van de duurzaamste OV-concessies van Nederland kent. In 2030 zullen alle bussen zonder uitstoot in Nederland rond moeten rijden. Dit biedt kansen voor het verbeteren van de luchtkwaliteit in de regio, het versterken van de economie en bijdragen aan klimaatdoelen. In december 2022 gaat de nieuwe OV concessie in de regio van start. Dit is het moment om de ambities vanuit de regio voor duurzaam OV mee te geven aan de inschrijvende vervoerders. Eerste stap in de voorbereiding hierop is het opstellen van een Total Cost of Ownership (TCO), waarbij wordt gekeken op welke wijze (welke technieken en systeem) het OV in de regio verder verduurzaamd kan worden.

Weg met de Wegwerpeconomie

Om de circulaire economie in de regio Arnhem Nijmegen verder te helpen wordt onder meer een uitvoeringsprogramma en inventarisatie van initiatieven en Investerings opgesteld. Een belangrijke vervolgstap is de aanpak op de belangrijkste bedrijventerreinen. In samenwerking met HAN en WUR wordt voor drie bedrijventerreinen in Nijmegen (TPN-West), De Liemers en Arnhem, een gezamenlijke aanpak uitgewerkt. Er wordt gekeken naar het gehele bedrijventerrein, niet alleen de koplopers. De gezamenlijke aanpak moet leiden tot bewustwording op bedrijventerreinen door kennisdeling, inspiratie door kansen te laten zien en faciliteren van 'onverwachte' samenwerkingen. Nu spreken veel bedrijven en bedrijfsterreinen over dit thema, maar komen niet tot concretisering wegens het ontbreken van kennis. Met dit project worden de reststromen en grondstoffen op de bedrijventerreinen in beeld gebracht. Zodoende kunnen pilotprojecten en businesscases tussen de bedrijven worden gestart.

Pilot Waterstofbus Arnhem – Apeldoorn

In deze pilot worden in de lopende OV-concessie van De Veluwe tot 2020 door vervoerder Syntus 2 waterstofbussen, voorzien van regionale technologie, ingezet in de dienstregeling Arnhem-Apeldoorn. De bussen kunnen waterstof tanken bij het bestaande tankstation van Hygear in Arnhem. Hiermee wordt de regionale waterstoftechnologie in de komende periode verder ontwikkeld en ervaring met waterstof en een nieuw businessmodel (leaseconstructie) opgedaan.

3. TABELLEN

Investeringsagenda stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen 2018-2019 - Bis				
	Investerings in uitvoering/gerealiseerd	Nog te realiseren investeringen	Nieuwe investeringsvoorstellen (investeringsagenda 2018-2019 bis)	Investeringsvoorstellen in voorbereiding (toekomstige investeringsagenda's)
Icoonprogramma Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health & Energy	6.410.637	11.477.625	2.251.218	97.799.000
Icoonprogramma Slimme Duurzaamheid	18.807.859	3.675.000	11.385.000	77.421.000
Icoonprogramma Bruisende binnensteden aan de rivier	27.182.757	26.146.000	23.650.000	27.390.000
Totaal	52.401.253	41.298.625	37.286.218	202.610.000

Icoonprogramma Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health & Energy

Programma/Project/Initiatief	Investerings in uitvoering/gerealiseerd (investeringsagenda 2017-2018)	Nog te realiseren investeringen (investeringsagenda 2017-2018)	Nog te realiseren investeringen (investeringsagenda 2018-2019)	Nieuwe investeringsvoorstellen (investeringsagenda 2018-2019 bis)					Investeringsvoorstellen in voorbereiding (toekomstige investeringsagenda's)
	Totaal	Totaal		Arnhem	Nijmegen	Provincie	Derden	Totaal	Totaal
Programmalijn 1: Versterken van innovatieve kennis- en werklocaties									
Verbeteren bereikbaarheid Heijendaal	1.300.000								
Opwaardering Station Heijendaal Nijmegen			8.000.000						
Opwaardering Station Presikhaaf Arnhem									ntb
ICT-bereikbaarheid hotspots Health en Energy									ntb
ICT-infrastructuur regio Arnhem-Nijmegen.	30.000								
Arnhem Studiestad	90.000								
Programma Hotspots Energy									
* Financiering Generation E	430.000								
* Verkenning versterking locaties Hotspots Energy + businessgenerator	130.000								
* Organisatie									
* Human Capital	309.637	114.125							
* Bereikbaarheid (visie campussen bereikbaarheid onderling)			100.000						
* Ruimtelijke kwaliteit (arnhems buiten, han en larenstein)			295.000						150.000
* Programma (shared facility ipkw) Testcentrum voor slim en schoon produceren (SBTC)						200.000		200.000	8.000.000
* Clusterregisseur en dynamische clusterversnellingsaanpak									ntb
* Living Lab (han en larenstein)			261.500						413.000
Programma versterken Health en Hightech									
* Health deal	0								
* Financiering toekomst bestendig fonds Health	1.000.000								
* Aanpak Health (Parkinson / Verily)	760.000								
* Ruimtelijk-economische verkenning Novio Tech Campus	100.000								
* Acceleratieprogramma Health (Rockstart)	600.000								
* stimuleren ondernemerschap/business generator Health & High tech (Briskr en PPDG)	600.000	600.000	575.000			150.000		150.000	575.000
* kennisdrager (haalbaarheidsstudie CITC)			160.000						1.000.000
* CITC ontwikkeling van een kennismagneet voor Chip integration en fotonica									87.000.000
* talentontwikkeling	241.000	100.000	112.000						
* faciliteiten en ruimtelijke kwaliteit (onderzoek)			60.000						
* marketing & acquisitie			50.000						
* clusterregisseur en dynamische clusterversnellingsaanpak			400.000						
* valorisatie en implementatie health innovatie						206.472	619.746	826.218	
Programmalijn 2: Versterken innovatieve netwerken en bedrijvigheid									
Verbeteren digitale promotie regio AN						50.000	25.000	75.000	161.000
Profilering stedelijk netwerk	70.000	30.000	100.000						
Evenementen Health & Energy (o.a. Innovate, Dutch Energy Week, InScience)	400.000	220.000	100.000	PM	200.000	300.000		500.000	500.000
Arnhem Open/Arnhem Connect				100.000		200.000	100.000	400.000	ntb
Verkenning Alliantie implementatie van zorginnovatie regio AN						100.000		100.000	
Programmalijn 3: Human Capital									
Start-up Nijmegen (basis op orde)	300.000								
Start-up Arnhem (basis op orde)	50.000								
Programmalijn 4: Ondernemerschap									
Kracht Rijk van Nijmegen 2025		200.000							
Totaal	6.410.637	1.264.125	10.213.500	100.000	200.000	1.206.472	744.746	2.251.218	97.799.000

Icoonprogramma Bruisende binnensteden aan de rivier

Programma/Project/Initiatief	Investerings in uitvoering/gerealiseerd (investeringsagenda 2017-2018)	Nog te realiseren investeringen (investeringsagenda 2017-2018)	Nog te realiseren investeringen (investeringsagenda 2018-2019)	Nieuwe investeringsvoorstellen (investeringsagenda 2018-2019 bis)					Investeringsvoorstellen in voorbereiding (toekomstige investeringsagenda's)
	Totaal	Totaal		Arnhem	Nijmegen	Provincie	Derden	Totaal	Totaal
Programmalijn 1: Versterken complementariteit binnensteden Arnhem en Nijmegen									
Nijmegen: WO II Portal Lindenberg			900.000						
Nijmegen: Renovatie De Vereniging (fase 3)			8.400.000						
Nijmegen: Samenwerking Musea en cultuur Valkhofkwartier									100.000
Arnhem en Nijmegen: culturele samenwerking			46.000						
Arnhem: Slag om Arnhem Paviljoen	1.923.000								
Nijmegen: De Bastei, archeologische vonsten	2.600.000								
Arnhem: Procesbegeleiding en ondersteuning Lauwersgrachtalliantie	200.000								
Arnhem: Ver-/nieuwbouw Museum Arnhem		11.000.000							
Programmalijn 2: Versterken van het ondernemerschap in de binnensteden									
Investeringsregeling panden	900.000			100.000		100.000	P.M.	200.000	
Nijmegen: Transformatie Intersport - Bloemerstraat									PM
Arnhem: Smart Data									PM
Arnhem: Ondernemersfonds stichting Platform Binnenstad	950.000								
Legal Valley	180.000								
Programmalijn 3: Versterken van de relatie tussen de rivier, de binnenstad en de groene omgeving									
Nijmegen: Vergroening Waalkade Oost		3.800.000							
Arnhem: Kwaliteitsverbetering verblijfsklimaat en herinrichting Roermondsplein fase 1 en 2	4.700.000								
Nijmegen: Programma ontwikkeling Waalfront									
* Waalpromenade (incl dijkverzwaring)									7.000.000
* Brug Waalhaven					1.450.000	1.000.000		2.450.000	
* Nymakwartier			150.000						PM
* Geluidsschermbaan Waalfront	618.000								
* Behoud Honigcomplex	50.000								5.000.000
* Ontwikkeling park Fort Kraayenhof									1.040.000
Arnhem: Programma herinrichting Hoge Rijnkade									
* Herinrichting hoge Rijnkade (incl. kadeversterking)	100.000	100.000	1.200.000	1.500.000		1.500.000	15.300.000	18.300.000	PM
* (Voorbereiding) restauratie Hugo Grotius aan de Rijnkade	50.000								500.000
Programmalijn 4: Versterken van de relatie tussen de stations en de binnensteden									
Nijmegen: Realisatie westelijke stationsentree CS (perrontunnel en omgevingsdomein)									12.500.000
Nijmegen: Stationshal, wachtvoorzieningen bus, fietsenstallingen oostzijde & openbare ruimte									PM
Nijmegen: Aanlooproutes binnenstad	843.759								
Nijmegen: Onderzoek en VO station Westzijde en Oostzijde	75.000								
Programmalijn 5: Transformatie van de binnensteden van 'place to buy' naar 'place to meet'									
Arnhem: Jansbeek bovengronds Gele Rijdersplein			50.000	900.000		900.000	900.000	2.700.000	
Nijmegen: Transformatie ringstraten Vlaamse Gas									PM
Arnhem: Herontwikkeling Prinsenhof									PM
Nijmegen: Restauratie Valkhofmuren	125.000								750.000
Nijmegen: Aansluiting Valkhof - Buchtstraat		500.000							
Nijmegen: Herstel historische toegangswegen binnenstad - haalbaarheidsonderzoek									PM
Nijmegen: Transformatie Valkhofkwartier									500.000
Nijmegen: Binnenstad van de Toekomst (inclusief binnenstadsvervoer Nijmegen)	717.000								
Nijmegen: Transformatieaanpak Bloemerstraat	200.000								
Nijmegen: Transformatieaanpak Hertogstraat	200.000								
Nijmegen: Framy Bottelstraat	6.750.998								
Arnhem: Transformatie Gele Rijdersplein	2.000.000								
Arnhem: Transformatie Korenkwartier	4.000.000								
Totaal	27.182.757	15.400.000	10.746.000	2.500.000	1.450.000	3.500.000	16.200.000	23.650.000	27.390.000

Icoonprogramma Slimme Duurzaamheid

Programma/Project/Initiatief	Investerings in uitvoering/gerealiseerd (investeringsagenda 2017-2018)	Nog te realiseren investeringen (investeringsagenda 2017-2018)	Nog te realiseren investeringen (investeringsagenda 2018-2019)	Nieuwe investeringsvoorstellen (investeringsagenda 2018-2019 bis)					Investeringsvoorstellen in voorbereiding (toekomstige investeringsagenda's)
	Totaal	Totaal		Arnhem	Nijmegen	Provincie	Derden	Totaal	Totaal
Programmalijn 1: Energietransitie									
Duiven inno fase energieinfra fase 2									ntb
Routekaart energietransitie fase 2 (uitvoering routekaart door regiogemeenten)				65.000	71.000	300.000	164.000	600.000	
Warmtetransitie aardgasvrije wijken Arnhem			775.000						
									220.000
BEPOSITIVE bedrijventerreinen energie positief									300.000
Aardgasvrije bestaande wijk Wijchen									21.000
Haalbaarheidsstudie warmtenet tak 2 en 5	80.000								
Warmtenet Nijmegen tak 2 en 5					1.000.000	1.000.000	3.020.000	5.020.000	
Warmte voor de Wolfskuil Nijmegen									100.000
Landschapsplan Lingezegen									ntb
Regio Ruimteateliers						50.000		50.000	
Rivierklimaatpark IJsselpoort									ntb
Zonnepark Elst									35.000.000
eTurn financiering versnellen verduurzamen bestaande woningen									100.000
Geothermie fase 2 Parenco en Nijmegen					75.000	1.800.000	2.730.000	4.605.000	
Waterkrachtcentrale Driel									ntb
Bedrijventerrein de Beemd									ntb
Investering open warmtenet Arnhem Noordtak									7.000.000
Warmtenet Nijmegen verduurzamen bronnen			320.000						
Procesbegeleider Engie - De groene Delta	106.759								
Masterplan routekaart fase 1	200.000								
Conferenties Green Capital	2.440.100								
Next Garden Growth & Carbon Cycle Synergy									24.800.000
Innovatievouchers energietransitie (OostNL/Economic Board)			300.000						300.000
Gezamenlijke energieinkoop	80.000								

Vervolg Icoonprogramma Slimme Duurzaamheid

Programma/Project/Initiatief	Investerings in uitvoering/gerealiseerd (investeringsagenda 2017-2018)	Nog te realiseren investeringen (investeringsagenda 2017-2018)	Nog te realiseren investeringen (investeringsagenda 2018-2019)	Nieuwe investeringsvoorstellen (investeringsagenda 2018-2019 bis)					Investeringsvoorstellen in voorbereiding (toekomstige investeringsagenda's)
	Totaal	Totaal		Arnhem	Nijmegen	Provincie	Derden	Totaal	Totaal
Programmalijn 2: Duurzame Mobiliteit									
Stimulerend waterstof mobiliteit versnelling tijdelijk tankstation	1.110.000								
Hydrova	714.000								
Clean mobility centre (CMC)	837.000								300.000
Trolley 2.0 pilot (+interreg in grijs)	8.700.000								2.900.000
Waterstof huisvuilwagen									ntb
Zero-Emissie/schone trucks									ntb
Uitbreiding stadsdistributie in de regio fase 2									ntb
Stimuleren Waterstofmobiliteit (subsidieregeling tbv personenauto's)			1.250.000						
Pilot Waterstofbus Arnhem - Apeldoorn						850.000		850.000	
Binnenvaart, voortzetten CLINSH									ntb
KIC Urban Mobility									ntb
Rijnlijn Arnhem Wageningen									5.000.000
Gezamenlijke vernieuwing wagenpark				5.000	5.000	25.000		35.000	
Proeftuin E-mobility en E-opslag									ntb
Slimme Waalkade					15.000		30.000	45.000	
Renkum, vervoer biomassa over water	1.740.000								
LNG gebruik en tankinfra	1.700.000								
E-laad infrastructuur	175.000								
Clean mobile energy (interreg)									780.000
Nieuwe aanbesteding OV regio AN						60.000		60.000	
Verwarmd fietspad Renkum	235.000		570.000						
Projectorganisatie duurzame mobiliteit, goederenvervoer en logistiek	170.000								100.000
Programmalijn 3: Circulaire Economie									
IPKW circulair	20.000								
Weg met de wegwerpeconomie (de Liemers)				15.000	15.000	60.000	30.000	120.000	
Kenniscentrum Circulaire Bedrijven en bedrijventerreinen (EFRO aanvraag)									500.000
Bio-LNG op InnoFase									ntb
Investering in beeld: Circulaire Economie	20.000								
Bioraffinage bij ARN	20.000								
Versnelling Circles									ntb
Yes we CAN: Uitvoeringsplan circulaire economie regionale grondstoffen	20.000								
Challenge KPMG Rabobank									ntb
Circulair inkopen	5.000								
Circulair Fietspad Zevenaar	235.000								
Duiven innofase innovatiewerkplaats		460.000							
RvN Circulaire Economie procesbegeleider	200.000								
Totaal	18.807.859	460.000	3.215.000	85.000	1.181.000	4.145.000	5.974.000	11.385.000	77.421.000

